

۱ دو نمونه از استعاره‌های درس را پیدا کنید.

۲ به چه دلیل این شعر حماسه‌ی مصنوع است؟

۳ داستان زیر را که از مثنوی مولوی انتخاب شده است، به لحاظ محتوا و نوع ادبی آن با درس مقایسه کنید.

از علی آموز اخلاص عمل	شیر حق را دان منزه ازدغل
در غزا بر پهلوانی دست یافت	زود شمشیری برآورد و شتافت
او خدو انداخت بر روی علی	افتخار هرنبی و هر ولی
در زمان انداخت شمشیر آن علی	کرد او اندر غزایش کاهلی
گشت حیران آن مبارز زین عمل	وز نمودن عفو و رحم بی‌محل
گفت: بر من تیغ تیز افراستی	از چه افکندی مرا بگذاشتی؟
گفت: من تیغ از پی حق می‌زنم	بنده‌ی حقم نه مأمور تنم
شیر حقم نیستم شیر هوا	فعل من بر دین من باشد گوا...

۴ در عبارت «سحرگاهان که می‌شود شاخه‌ای میزبان بلبل نغمه‌خوان، تو کدامین حضور را میزبانی؟»، در کدام واژه، ابدال نمود نوشتاری یافته است؟

۵ در واژه‌ی زیر به هنگام تلفظ، کدام یک از «فرآیندهای واجی» صورت می‌گیرد؟
انبساط

۶ در واژه‌ی زیر کدام «فرآیند واجی» صورت می‌گیرد؟
انبار

۷ در عبارت «سحرگاهان که می‌شود شاخه‌ای میزبان بلبل نغمه‌خوان، تو کدامین حضور را میزبانی؟»، فرایند واجی افزایش در کدام عبارت دیده می‌شود؟

۸ در کدام یک از واژه‌های داخل کمانک، فرایند واجی «ابدال در مصوت» صورت می‌گیرد؟ (منبر - نامه - اجتماع)

۹ در کدام یک از واژه‌های داخل کمانک، فرایند واجی «ابدال در صامت» صورت می‌گیرد؟
(سنبل - برو - خانه - بنشین)

۱۰ اسناد غیرتجاری در چه صورتی رسمی تلقی می‌شوند؟

۱۱ در جمله‌ی زیر یک واژه بیابید که در آن ابدال در مصوت به وجود آمده باشد.
«من نمی‌دانم که چرا می‌گویند: اسب حیوان نجیبی است، کیوتر زیباست...»
«سهراب سپهری»

در جمله‌ی زیر یک واژه بیابید که در آن ابدال در مصوّت به وجود آمده باشد.
«من نمی‌دانم که چرا می‌گویند: اسب حیوان نجیبی است، کیوتر زیباست...»

«سهراب سپهری»

در مثال زیر، یک فرآیند واجی کاهش و یک فرآیند واجی ابدال مشخص کنید.
هوا گرم بود که من دستمال پنبه‌ای‌ام را برداشتم و عرق روی صورتم را پاک کردم.

معنی و مفهوم عبارت زیر را به نثر روان بنویسید.
ازو خواست دستوری اما ندید.

معنی و مفهوم ابیات و عبارات زیر را به نثر روان بنویسید.
فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ

انواع فرآیند واجی را در جمله‌ی «روز چهارشنبه، با نوشته‌ی مدیرعامل از کار برکنار شد.» مشخص کنید.

معنی و مفهوم عبارت زیر را به نثر روان بنویسید.
برانگیخت آبرزش برافشاند گرد

عبارت کنایی «دندان به دندان خاییدن» به چه معناست؟

در بیت زیر دو آرایه‌ی ادبی را بیابید.
«فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ»

معنی و مفهوم بیت زیر را به نثر روان بنویسید.
چنان دید بر روی دشمن ز خشم که شد ساخته کارش از زهرچشم

معنی لغت مشخص شده را بنویسید.
زهم رد نمودند هفتاد حریب

در بیت «به سوی هژبر ژیان کرد رو/ به پیشش برآمد شه‌جنگجو» منظور از ترکیب مشخص شده را بنویسید.

معنی لغت مشخص شده را بنویسید.
فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ

منظور شاعر از کلمات مشخص شده در بیت زیر به ترتیب چیست؟
«سپر بر سر آورد شیراله
عَلَم کرد شمشیر آن اژدها»

در بیت زیر، «رنگ باختن» کنایه از چیست؟
فلک باخت از سهم آن جنگ رنگ بود سهمگین جنگ شیر و پلنگ

در بیت زیر «شیر خدا» استعاره از کیست؟
به جز بازوی دین و شیر خدا که شد طالب رزم آن اژدها.

در بیت زیر، معنی کنایی «دندان به دندان خاییدن» را بنویسید.
بخیاید دندان به دندان کین بیفشرد چون کوه پا برزمین

در واژه‌ی «شنبه» کدام فرایند واجی اتفاق می‌افتد؟

۲۸

در هریک از واژه‌های زیر، کدام‌یک از فرایندهای واجی دیده می‌شود؟
الف) زودتر: ب) شنبه:

۲۹

نوع فرآیندهای واجی را در واژه‌های «دست‌بند» و «پنبه» بنویسید.

۳۰

- ۱ بیت سوم: آهنین کوه استعاره از «عمر بن عبدود» است.
بیت هفتم: بازوی دین و شیر خدا استعاره از حضرت علی (ع) و اژدها استعاره از «عمر بن عبدود» است.
- ۲ زیرا، این شعر تقلیدی از حماسه‌ی طبیعی است و در تدوین آن فقط یک نفر (شاعر) دخالت دارد نه همه‌ی افراد یک قوم و همچنین در آن به جای آفرینش حماسه به بازآفرینی آن پرداخته شده است.
- ۳ ۱- محتوای کلی هر دو نبرد میان علی(ع) و عمر بن عبدود است. ۲- در شعر مولانا بیشتر به جنبه‌ی اخلاقی علی(ع) ولی در شعر باذل مشهدی به جنگاوری آن حضرت اشاره شده است. ۳- شعر حمله‌ی حیدری از لحاظ ادبی و نوع بیان ضعیف‌تر از شعر مولانا است و موارد دیگر که می‌توان اشاره کرد از جمله نوع شعر که حمله‌ی حیدری حماسی و شعر مولانا از نوع عرفانی و تعلیمی است.
- ۴ سپید ۰/۲۵
- ۵ ابدال ۰/۲۵
- ۶ ابدال ۰/۲۵
- ۷ یاس‌های سپید ۰/۲۵
- ۸ نامه ۰/۲۵
- ۹ سنبل ۰/۲۵
- ۱۰ مشروط به این‌که در ادارات ثبت اسناد و املاک یا در دفتر اسناد رسمی یا توسط مأمورین رسمی، در حدود صلاحیت آنان و مطابق مقررات قانونی تنظیم شده باشند، رسمی تلقی می‌شوند.
- ۱۱ نمی‌دانم
- ۱۲ نمی‌دانم
- ۱۳ دستمال: فرآیند کاهش - پنبه: فرآیند ابدال
- ۱۴ از او اجازه خواست اما او اجازه نداد. (جوابی از او نشنید).
- ۱۵ روزگار از ترس آن جنگ رنگ پریده شد (وحشت کرد) زیرا جنگ شیر و پلنگ (دو پهلوان) ترسناک است.
- ۱۶ چهارشنبه: فرآیند واجی ابدال ۰/۲۵ نوشته‌ی: فرآیند واجی افزایش ۰/۲۵
- ۱۷ اسبش را به حرکت درآورد ۰/۲۵ و گردوخاکی بلند شد. ۰/۲۵
- ۱۸ خشمگین شدن (عصبانی شدن)
- ۱۹ اغراق، واج‌آرایی، استعاره، تشخیص، تناسب، جناس

۲۰ چنان با خشم به دشمن نگریست (۰/۲۵) که (دشمن) از شدت ترس (۰/۲۵) کارش تمام شد. (نابود شد). (۰/۲۵)

۲۱ آلت حرب و نزاع مانند شمشیر، خنجر، نیزه و ...

۲۲ امام علی(ع)

۲۳ ترس

۲۴ امام علی (ع) (۰/۲۵)، عمرو بن عبدود (۰/۲۵)

۲۵ ترسیدن (۰/۵)

۲۶ حضرت علی (ع) (۰/۵)

۲۷ بسیار عصبانی شدن (۰/۵)

۲۸ ابدال (۰/۲۵)

۲۹ الف ادغام (۰/۲۵)

ب) ابدال (۰/۲۵) - صص ۱۷۴ و ۱۶۶

ابدال (۰/۲۵) - درس ۱۹ - صص ۱۳۲

۳۰ کاهش (۰/۲۵) - درس ۱۷ - صص ۱۱۸